

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců JUDr. Davida Rause, Ph.D., a Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., v právní věci

žalobce: **Ing. J. K.**
bytem X
zastoupen JUDr. Ivou Repa Kremplovou, advokátkou
sídlem Botanická 9, Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

za účasti: 1. Z. H.
2. J. H.
oba bytem X
oba zastoupeni Mgr. Hanou Krutilovou, advokátkou
sídlem Všetičkova 615/5, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2020, č. j. JMK 91115/2020, sp. zn. S-JMK 60150/2020 OÚPSŘ,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.
- V. Žalobce je povinen zaplatit České republice – Krajskému soudu v Brně soudní poplatek ve výši 50 Kč ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:**I. Shrnutí podstaty věci**

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2020, č. j. JMK 91115/2020, sp. zn. S-JMK 60150/2020 OÚPSŘ, jímž byla v řízení o žalobcově odvolání částečně změněna výroková část rozhodnutí Městského úřadu Rosice (dále jen „stavební úřad“) ze dne 11. 3. 2020, č. j. MR-C 10432/20-OSU, sp. zn. MR-S 20345-19-OSU. Prvostupňovým rozhodnutím ve znění změny provedené žalovaným stavební úřad podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), nařídil žalobci, Ing. I. K. a osobám zúčastněným na řízení (dále jen „OZNR“) odstranění venkovního komína včetně konzol ukotvených do obvodového zdiva rodinného domu (X, ul. P. H. č. p. X na pozemcích parc. č. st. X a parc. č. Xa, vše v katastrálním území X) a prostupu přes obvodové zdivo až po jeho vnitřní líc.

II. Shrnutí procesního postoje žalobce

2. Žalobce namítá, že nabyl právo užívat stavbu rodinného domu na základě kolaudačního souhlasu. Při závěrečné prohlídce stavební úřad nezjistil jakékoliv závady bránící bezpečnému užívání stavby, ani jakýkoliv rozpor se závaznými stanovisky dotčených orgánů. Po více než 2 letech užívání stavby tentýž správní orgán uvádí, že o existenci venkovního komínu neměl v době vydání kolaudačního souhlasu povědomí.
3. Nelze pochybovat o tom, že se žalobce vzhledem ke všem okolnostem (provedení kontrolní prohlídky, kladná stanoviska dotčených orgánů, existence kolaudačního souhlasu) nacházel v dobré víře, že předmětná stavba je v souladu se zákonem. Z dosud provedeného dokazování jednoznačně vyplývá, že spalínová cesta venkovního komínu je z hlediska bezpečného provozu naprosto vyhovující. Správní orgán vydáním rozhodnutí o nařízení odstranění stavby flagrantním způsobem zasahuje do dobré víry žalobce. Dochází tak k šikanóznímu výkonu státní moci. Správní orgán byl povinen porovnat újmu, která vznikne žalobci nařízením odstranění stavby, s újmou, jež by mohla vzniknout jiným osobám či veřejnému zájmu ponecháním přezkoumávaného stavu ve „statu quo“.

4. Žalobce pak z opatrnosti dodává, že i za situace, že by byl komín vybudován až po vydání kolaudačního souhlasu, nařízení jeho odstranění není v pravomoci stavebního úřadu. Vzhledem k tomu, že ke konstrukci dotčené části stavby není stavebním zákonem vyžadováno rozhodnutí či opatření nebo jiný úkon toto rozhodnutí nahrazující, není možné postupovat dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. V případě nerezového komína, který je umístěn na vnější stěně domu, nemá základ a není součástí obrysu stavby, nelze hovořit o zásahu do nosných konstrukcí stavby, jejího vzhledu či způsobu užívání. Komín rovněž nemá jakýkoli vliv na požární bezpečnost stavby. I pokud by pak ke zhotovení stavby bylo povolení třeba, nařízení odstranění stavby by bylo vzhledem k okolnostem celého případu nepřiměřeně tvrdé.
5. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil. Na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního postojů žalovaného

6. Žalovaný uvádí, že předmětem rozhodnutí správních orgánů bylo nařízení odstranění stavby z důvodu naplnění skutkové podstaty zakotvené v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tj. stavba komínu byla provedena bez povolení vyžadovaného stavebním zákonem. Kolaudační souhlas pro rodinný dům proto nemůže být dokladem dobré víry žalobce, že stavba komínu byla před její realizací povolena. Žalobce nepodal žádost o dodatečné povolení stavby, přičemž v průběhu řízení se výslovně vyjádřil, že tak neučiní. Stavba tedy nebyla dodatečně povolena.
7. Stavba jako celek (krbová kamna a komínové těleso) svým charakterem nenaplňuje podmínky vymezené v § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona. Krbová kamna jsou spalovacím stacionárním zdrojem znečišťování ovzduší, který slouží ke spalování paliv v zařízeních o tepelném výkonu do 300 kW. Komín zasahuje do nosné konstrukce stavby rodinného domu. S ohledem na jeho účel, kterým je přímé spalování dřeva za účelem vytápění a odvádění kouřových zplodin z topeniště, je nepochybně stavbou, která ovlivňuje požární bezpečnost rodinného domu.
8. Žalovaný proto navrhuje, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Shrnutí vyjádření osob zúčastněných na řízení

9. OZNŘ se zcela ztotožňují se závěry, které byly učiněny v napadených rozhodnutích, jakožto i s vyjádřením žalovaného k podané žalobě. OZNŘ poukazují na to, že je stavba komínu obtěžuje nad míru přiměřenou poměrům. Zvolené umístění komínu narušuje pokojný stav v území, je necitlivé k právům ostatních vlastníků a zabraňuje plnohodnotnému bydlení. Umístění komínu je rovněž v rozporu s požárně bezpečnostními předpisy. Pokud by byl komín za stávajícího stavu užíván, hrozí nebezpečí požáru. OZNŘ na podporu svých tvrzení přikládají „Znalecký posudek v oboru požární ochrany ze dne 21. 9. 2020“, který si nechaly zpracovat. Dle OZNŘ je zcela na místě žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

V. Posouzení věci

10. Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s. ř. s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

11. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.
13. Podle § 103 odst. 1 písm. d) téhož zákona stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují stavební úpravy, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou.
14. Podle § 2 odst. 3 věty první téhož zákona se stavbou rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.
15. Podle § 2 odst. 4 téhož zákona pokud se v tomto zákoně používá pojmu stavba, rozumí se tím podle okolností i její část nebo změna dokončené stavby.
16. Zdejší soud považuje za vhodné zabývat se nejprve tím, zda lze stavbu venkovního komínu podřadit pod pojem stavební úpravy ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona. Pokud by totiž dospěl k závěru, že tomu tak je, měl by žalobce pravdu v tom, že nebyly splněny podmínky pro nařízení odstranění venkovního komínu dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Již na základě této skutečnosti by tak byla napadená rozhodnutí nezákonná, a to bez ohledu na „úspěch“ prvního žalobního bodu, tedy tvrzené dobré víry žalobce v kolaudační souhlas.
17. Aby mohl být § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona v daném případě aplikován, muselo by být kumulativně splněno 5 podmínek, a to: 1) komín nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, 2) komín nemění vzhled stavby ani způsob užívání stavby, 3) komín nevyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí, 4) provedení komínu nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby a 5) nejedná se o komín stavby, která je kulturní památkou. Pokud tedy není splněna byť jen jedna z výše uvedených podmínek, nelze předmětné ustanovení aplikovat.
18. Stavební úřad k tomu v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že *„na základě provedeného šetření, pořízené fotodokumentace a opatřených podkladů dospěl k závěru, že stavba venkovního nerezového komínu včetně krbových kamen u rodinného domu změnila půdorysný i výškový rozsah stavby, instalace komínu vyžadovala zásah do nosných konstrukcí stavby, změnil se vzhled stavby, způsob vytápění stavby a jeho provedení může negativně ovlivnit požární bezpečnost. Na základě toho provedená stavba komínu není nepodstatnou odchylkou od ověřené projektové dokumentace. Stavební úřad nemá pochybnosti o tom, že výše specifikovaná stavba vyžadovala před dokončením stavby rodinného domu rozhodnutí o povolení změny stavby před jejím dokončením dle ust. § 118 stavebního zákona ev. následně po dokončení stavby v souladu s ust. § 104 odst. 2 stavebního zákona souhlas s provedením ohlášené stavby“*. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí uvedl, že se s posouzením stavebního úřadu ztotožňuje a k otázce aplikace § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona doplnil, že *„s ohledem na účel, ke kterému*

stavba jako celek slouží, tj. přímé spalování dřeva za účelem vytápění a odvádění kouřových zplodin z topeniště, je nepochybně stavbou, která ovlivňuje požární bezpečnost stavby, jejíž je součástí“. Správní orgány tedy dospěly k závěru, že v případě stavby venkovního komínu nejsou splněny podmínky 1), 2) a 4).

19. K první podmínce žalobce uvádí, že komín je umístěn na vnější stěně domu, nemá základ a není součástí obrysu stavby. Nelze tak hovořit o zásahu do nosných konstrukcí stavby. S touto argumentací se však soud neztotožňuje. Z fotografií, které jsou obsaženy ve správním spisu, je totiž zřejmé, že venkovní komín je napojen na krbová kamna prostřednictvím sopouchu, který prochází obvodovou zdí rodinného domu, tj. nosnou konstrukcí stavby. Z obsahu spisového materiálu dále vyplývá, že průměr otvoru potřebného k napojení komínu na krbová kamna je více než 15 cm (průměr kouřovodu).
20. Vzhledem k tomu, že § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona nestanoví k zásahu do nosných konstrukcí stavby nic bližšího, není rozhodné, v jakém rozsahu by byl případný zásah do nosné konstrukce proveden. Není tedy třeba, aby se jednalo o zásah určitého rozsahu či intenzity. Obdobně srov.: Macháčková, J. a kol. Stavební zákon. Komentář. 3. vydání. Praha C. H. Beck, 2018, 1216 s., kde je mj. uvedeno, že „*K nepřípustnému zásahu by tak mohlo dojít například i při zřizování na první pohled nevýznamného větracího průduchu či prostupu přes nosnou konstrukci, tj. nevýznamného otvoru například z hlediska profilu, kterým by však došlo k narušení nosných prvků konstrukcí (překlady, trámy, výztuž apod.)*“. Nelze tedy souhlasit se žalobcem, že komín do nosných konstrukcí stavby nezasáhl. Již první podmínka § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona tak není splněna. Vzhledem k tomu, že všechny podmínky v tomto ustanovení musejí být splněny kumulativně, nepovažuje zdejší soud za nutné se posouzením splnění druhé a čtvrté podmínky věnovat. Lze tedy uzavřít, že stavební úřad postupoval v souladu se zákonem, jestliže neaplikoval § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona. Žalobní námitka tak není důvodná.
21. Žalobce také namítal, že napadené rozhodnutí představuje zásah do právní jistoty, přičemž dodává, že byl na základě kolaudačního souhlasu v dobré víře, že stavba komínu je v souladu se zákonem.
22. Je zřejmé, že žalobce nikterak nebrojí proti závěru, že stavba venkovního komínu byla provedena bez stavebního povolení. Argumentace žalobce stojí na závěru, že ke konstrukci komínu nebylo stavební povolení dle stavebního zákona vyžadováno, a jestliže byl rodinnému domu vydán kolaudační souhlas, byl žalobce v dobré víře, že postupoval v souladu se všemi právními předpisy. První část argumentace žalobce byla již vyvrácena. Ani druhé části argumentace však zdejší soud nemůže dát za pravdu. Je přitom vhodné dodat, že mezi stranami není sporné, že stavba komínu v podobě, jaká byla zdokumentována během správního řízení, existovala již v době závěrečné kontrolní prohlídky stavby rodinného domu, která se konala dne 31. 10. 2017. Dne 1. 1. 2018 pak byl ke stavbě rodinného domu vydán kolaudační souhlas. Tato skutečnost však není v posuzované věci relevantní.
23. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007-92, uvedl, že „*řízení o odstranění stavby je navázáno na stavební řízení, resp. stavební povolení, tudíž existence kolaudačního rozhodnutí je pro zjišťování splnění podmínek řízení dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona právně bezvýznamná. Pro nařízení odstranění stavby podle výše uvedeného ustanovení je rozhodné, zda jsou splněny toliko podmínky výslovně stanovené v tomto ustanovení. V souzené věci tomu tak nesporně bylo, neboť stavba kanalizačního sběrače byla*

prokazatelně a nepochybně postavena v rozporu se stavebním povolením, současně stavebník nepodal žádost o její dodatečné povolení. Nelze souhlasit s názorem stěžovatele, že vydané kolaudační rozhodnutí nahrazuje soulad provedení stavby s platným stavebním povolením. Ačkoliv stavební úřad v kolaudačním řízení zejména zkoumá, zda byla stavba provedena podle dokumentace ověřené stavebním úřadem ve stavebním řízení a zda byly dodrženy podmínky stanovené ve stavebním povolení (§ 81 odst. 1 stavebního zákona), nemůže případné pochybení stavebního úřadu při vydání kolaudačního rozhodnutí zhojit (legalizovat) opomenutý, nicméně podstatný rozpor provedené stavby se stavebním povolením. Sama existence kolaudačního rozhodnutí, byť i pravomocného, nebrání tak postupu stavebního úřadu v řízení o nařízení odstranění stavby podle ust. § 88 odst. 1 stavebního zákona, proto úvahy, zda je kolaudační rozhodnutí pravomocné či nikoliv, jsou pro splnění podmínek dle ust. § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona bezpředmětné“. Byť se citovaný rozsudek vztahuje k předchozímu stavebnímu zákonu z roku 1976, je plně aplikovatelný i na danou věc. Ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) věty první stavebního zákona z roku 1976 totiž stanovovalo, že stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo zařízení odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním. Jedná se tedy o obdobné znění, jako je obsaženo v nyní aplikovaném § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

24. Dle zdejšího soudu žalobce nemohl být v dobré víře, že stavba venkovního komína je v souladu se zákonem. Žalobce uvádí, že byl v dobré víře nejen na základě kolaudačního souhlasu (a kontrolní prohlídky), ale také na základě kladných stanovisek dotčených orgánů. Ze spisového materiálu však nevyplývá, že by se ke stavbě komína výslovně vyjadřoval jakýkoliv správní orgán. Rovněž ze spisu vyplynulo, že venkovní komín nebyl zahrnut do projektové dokumentace rodinného domu. Ostatně žalobce nic takového ani netvrdí. Na daném závěru pak nemůže nic změnit ani zpráva o revizi spalinové cesty ze dne 7. 1. 2020, kterou žalobce dokládá, že stávající stav je vyhovující. Tato zpráva totiž nemůže nahradit stavební povolení. Navíc s ohledem na datum zpracování zprávy nelze hovořit ani o tom, že by na jejím základě mohl být žalobce v dobré víře.
25. Zdejší soud se rovněž neztotožnil s tím, že by bylo odstranění stavby v posuzované věci nepřiměřeně tvrdé. Dle zdejšího soudu stavební úřad postupoval zcela v souladu se zákonem. V tomto ohledu je vhodné dodat, že žalobce vyjádřením ze dne 20. 12. 2019 výslovně odmítl žádat o dodatečné povolení stavby venkovního komínu, neboť by to dle jeho názoru bylo „nelegitimní“ s ohledem na vydaný kolaudační souhlas. Žalobce na tomto postoji setrval a žádost o dodatečné povolení v zákonné lhůtě nepodal. Sám tedy rozhodl o osudu svého komínu. V dané věci tak byly splněny podmínky pro nařízení odstranění stavby ve smyslu § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.
26. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec těchto uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud tedy žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VI. Náklady řízení

27. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 a 5 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi – žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána. Osoby na řízení zúčastněné nemají

právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soud neuložil žádnou povinnost, v souvislosti s jejímž plněním by jim jakékoli náklady vznikly. Žalobci soud uložil povinnost zaplatit České republice – Krajskému soudu v Brně soudní poplatek ve výši 50 Kč za vyhotovení CD nosiče. K zaplacení poplatku soud stanovil žalobci přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 12. 5. 2022

Petr Šebek v.r.
předseda senátu